

De bouwstenen van de zondag

De arbeiders in de wijngaard

Om thuis te doen

7. OM TE BEGINNEN

4-12 jaar

Eerlijk of niet?

Jezus vertelt verhalen uit het gewone leven om de mensen iets duidelijk te maken over God en zijn nieuwe wereld.

Jullie kijken met elkaar naar een filmpje dat zich afspeelt op de markt. De situatie is voor de kinderen heel herkenbaar en heeft alles te maken met het bijbelverhaal dat ze vandaag horen.

Wat heb je nodig?

- laptop of tablet
- filmpje: Alles = anders

Aan de slag:

- Bij deze zondag hoort een filmpje dat past bij het verhaal. Het filmpje staat op www.debijbel.nl/bijbelbasics bij het downloadmateriaal van deze zondag. Bekijk samen het filmpje.

Achtergrondinformatie bij het filmpje:

Bij een marktkraam staat een aantal mensen te wachten om geholpen te worden. Als de marktkoopman tijd heeft om een nieuwe klant te helpen, helpt hij niet diegene die al het langst staat te wachten, maar de persoon die er als laatste bij is komen staan.

Tip
Heb je een oneven aantal kinderen, speel dan zelf ook mee.

8. GEBED

Goede God,
Vandaag horen we een verhaal van Jezus.
Het verhaal loopt anders dan we verwachtten.
Het voelt oneerlijk.
De mensen worden boos.
En wij misschien ook.
Help ons om het verhaal goed te begrijpen,
En om zo te ontdekken hoe groot uw liefde is.
En help ons om met die liefde naar andere mensen te kijken.
Amen.

De bouwstenen van de zondag

De arbeiders in de wijngaard

9. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Bij Matteüs 20:1-16

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien. Je kunt eventueel de weetjes (10. Om te weten) gebruiken om wat meer uit te leggen.

Dat is niet eerlijk!

'Beste vrienden,' zegt Jezus tegen Petrus en Johannes en de andere leerlingen. 'Ik heb jullie al veel verteld over Gods nieuwe wereld. Die prachtige wereld waar jullie ook bij mogen horen. Ik vroeg jullie om mijn leerlingen te worden, en dat deden jullie. Daar zal God jullie een grote beloning voor geven.'

Ik wil jullie een verhaal vertellen waar je iets van kunt leren.
Luister!

Er was eens een man die een wijngaard had, een grote tuin met allemaal druivenplanten. Jullie weten het, als je een wijngaard hebt, dan heb je het altijd druk.'

Petrus knikt. Hij is visser, maar hij weet hoe druk het is als je een wijngaard hebt. Je moet het onkruid weghalen. En de slakken. Je moet elke dag wel honderd keer naar de put om water te halen, omdat de druivenplanten anders doodgaan. En als de druiven rijp zijn, dan moet je ze heel voorzichtig plukken. Een wijngaard, dat is veel werk.

Jezus vertelt verder. 'Op een ochtend gaat de boer van de wijngaard naar de stad om mensen te zoeken die hem kunnen helpen met al het werk. Hij ziet een groepje mannen langs de kant van de weg staan, met een schoffel in hun hand en een hoed op hun hoofd. Het zijn mannen die werk zoeken. 'Ik heb jullie nodig,' zegt hij tegen ze. 'Als

jullie vandaag in mijn wijngaard werken, krijgen jullie allemaal een zilveren munt.' De mannen zijn blij. Een zilveren munt, dat is een mooi loon voor een dag hard werken. Ze gaan meteen aan de slag. Later op de ochtend gaat de boer nóg een keer naar de stad om werkers te zoeken. Want er is nog zoveel te doen! Opnieuw gaat er een groepje mannen mee om te helpen in de wijngaard. De zon staat hoger en hoger. Het is bijna middag. Maar het werk is nog lang niet af. Er zijn nog zóveel druiven die geplukt moeten worden. De wijngaard is zó groot. De boer heeft nog meer helpers nodig. Dus om twaalf uur gaat hij weer naar de stad, en om drie uur nog een keer. 'Kom bij me werken,' zegt hij tegen de mensen die met hun schoffel langs de kant van de weg staan te wachten. En weer gaat een groepje mannen mee.

'We krijgen het werk nooit klaar, baas,' zegt één van de helpers. 'Je hebt gelijk,' zegt de boer. 'Ik ga zorgen dat er nog meer mensen bij komen.' Het is al het eind van de middag. De boer gaat nog één keer naar de stad. Daar ziet hij een groepje mannen langs de

kant van de weg zitten. Ze hebben lang uitgeslapen, en ze zijn veel te laat naar de stad gekomen om werk te zoeken. 'Waarom staan jullie hier?' vraagt de boer. 'Waarom werken jullie niet?' Eén van de mannen haalt zijn schouders op. 'Tja,' zegt hij. 'Niemand heeft ons gevraagd.' 'Kom dan maar met mij mee,' zegt de boer. 'Je kunt in mijn wijngaard aan het werk. Ik zal jullie betalen.' 'Oké,' zeggen de mannen. Ze staan op, lopen mee en gaan aan het werk.

De zon gaat onder. De werkers mogen stoppen. Het werk is klaar. Alle druiven zijn geplukt. De boer roept de mensen die voor hem gewerkt hadden, bij elkaar. Eerst betaalt hij de werkers die pas om vijf uur 's middags begonnen waren. Hij geeft ze een zilveren munt. 'Wow', denken de mensen die al vanaf 's morgens vroeg bezig waren. 'Dan krijgen wij vast wel vijf munten. Of misschien wel tien!' Maar nee. Zij kregen precies hetzelfde loon: één zilveren munt. 'Huh?' zeggen ze. 'Dat is toch niet eerlijk?'

De bouwstenen van de zondag

De arbeiders in de wijngaard

Wij hebben de hele dag keihard gewerkt in de brandende zon. Wij moeten veel meer geld krijgen dan die mannen die maar één uurtje bezig zijn geweest.' De boer kijkt verbaasd. 'Maar vrienden,' zegt hij, 'ik heb jullie toch niet oneerlijk behandeld? Ik had met jullie afgesproken dat je één zilveren munt zou krijgen. Dat heb ik jullie gegeven. Dit is mijn geld. Ik mag ermee doen wat ik wil. Waarom zijn jullie jaloers als ik andere mensen goed behandel?'

Het is even stil als Jezus is uitgepraat. 'Ik zou ook wel een beetje boos zijn,' zegt Petrus. 'Ik ook,' zegt Thomas. 'Ja, maar Jezus heeft wel gelijk,' zegt Johannes. 'Je moet toch niet boos worden omdat iemand aardig is voor anderen?' 'Weet je,' zegt Jezus. 'Met dit verhaal wil ik jullie iets leren over Gods nieuwe wereld. Jullie werken heel hard. Jullie helpen mij al vanaf het begin. God zal jullie belonen.'

Maar er zijn ook mensen die er veel later bij komen. Misschien denk je: die doen toch veel minder? Maar zo denkt God niet. Hij is blij met iedereen die bij zijn nieuwe wereld wil horen. Mensen die er later bij komen, krijgen van hem net zo'n mooie plek als mensen die heel veel voor hem gedaan hebben. Zo goed is God.'

8-12 jaar

Matteüs 20:1-16

Het voorbeeld van de arbeiders

Jezus zei: 'Dit voorbeeld leert je iets over Gods nieuwe wereld.'

Er is een man die een wijngaard heeft. Vroeg in de ochtend gaat hij op weg. Hij zoekt arbeiders om in zijn wijngaard te werken. Hij spreekt een bedrag met hen af: het normale loon voor een dag werken. En hij stuurt ze naar zijn wijngaard.

Later die ochtend gaat de eigenaar van de wijngaard weer op weg. Hij ziet mannen op straat die nog geen werk hebben. Hij zegt tegen hen: 'Ga maar in mijn wijngaard werken. Ik zal jullie een

eerlijk loon geven.' De mannen gaan aan het werk.

Om twaalf uur en om drie uur 's middags gaat de man opnieuw op weg. Weer stuurt hij de mannen die hij tegenkomt, naar zijn wijngaard.

Als de dag bijna om is, gaat de man nog één keer op weg. Weer ziet hij mannen op straat staan. Hij vraagt: 'Waarom staan jullie hier de hele dag zonder werk?' De mannen antwoorden: 'Niemand heeft ons vandaag werk gegeven.' Dan zegt de man: 'Ga maar in mijn wijngaard werken.'

De arbeiders krijgen hun geld

Als het avond is, zegt de eigenaar van de wijngaard tegen de man die zijn zaken regelt: 'Roep alle arbeiders en geef ze hun loon. Betaal eerst de mannen die het laatst gekomen zijn. En als laatste de mannen die het eerst kwamen.'

De mannen die maar kort gewerkt hebben, zijn dus het eerst aan de beurt. Zij krijgen het normale loon voor een dag werken. De mannen die de hele

dag gewerkt hebben, zijn het laatst aan de beurt. Zij denken: Wij zullen dan wel meer krijgen. Maar ook zij krijgen het normale loon voor een dag werken. Met het geld in hun hand komen ze bij de eigenaar van de wijngaard. Ze zeggen: 'Het is niet eerlijk! Die anderen hebben maar één uur gewerkt. Wij hebben de hele dag hard gewerkt in de hete zon. En nu krijgen zij evenveel als wij!'

De eigenaar zegt tegen één van de mannen: 'Beste vriend, ik heb jullie niet oneerlijk behandeld. We hadden toch het normale loon afgesproken? Ga rustig naar huis met je geld. Ik wilde de mannen die het laatst kwamen, net zo veel geven als jullie. Het is mijn geld. Ik mag ermee doen wat ik wil. Waarom zijn jullie jaloers als ik anderen goed behandel?'

Zo zal het gaan in de nieuwe wereld. Mensen die nu het laatst komen, zullen dan vooropgaan. En mensen die nu het eerst komen, komen dan achteraan.'

De bouwstenen van de zondag

De arbeiders in de wijngaard

10. OM TE WETEN

Wijngaard

Wijn wordt gemaakt van druiven die groeien in een wijngaard. In de Bijbel lezen we vaker over een wijngaard, want in het klimaat van Israël kun je goed wijn maken. Maar de wijngaard kan ook voor iets anders staan, bijvoorbeeld voor het volk van Israël. En God is dan vaak de eigenaar van die wijngaard (van Israël). Lees bijvoorbeeld eens Jesaja 5 en Jeremia 12. In het voorbeeld van de arbeiders in de wijngaard gebruikt Jezus dus een bekend beeld om iets duidelijk te maken over God en de mensen.

Loon

De eigenaar spreekt een loon af met de werkers. Als je naar de Griekse tekst van dit verhaal kijkt, lees je dat dit een denarie is. Een denarie was van zilver en woog ongeveer 2,4 gram. Voor één denarie kon je een schaap kopen, of dertig mussen, of zestien broden, of vijftien porties wijn. Voor een os moest je vijf denarie betalen, en de tempelbelasting was twee denarie.

11. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Maar over de denkvragen kun je met elkaar blijven nadenken. Daarom zijn er ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Heb je weleens meegemaakt dat iets niet eerlijk ging? Hoe voelde je je toen?
- Waarom vinden sommige werkers het niet eerlijk wat de eigenaar doet?
- Waarom vindt de eigenaar het wel eerlijk?
- Wat zou jij aan Jezus willen vragen over het verhaal?

6-8 jaar

- Hoe zou jij je hebben gevoeld als je de hele dag had gewerkt en net zoveel geld zou krijgen als de mannen die maar één uurtje hadden gewerkt?

- En hoe zou jij je hebben gevoeld als je maar één uurtje had gewerkt en net zoveel geld zou hebben gekregen als de mannen die de hele dag hadden gewerkt?

8-12 jaar

- Kun jij bedenken waarom de eigenaar van de wijngaard iedereen evenveel geeft?
- De eigenaar zegt: 'Het is mijn geld, ik mag er mee doen wat ik wil.' Ben jij het daarmee eens?
- De eigenaar zegt dat de mannen rustig naar huis kunnen gaan. Wat hebben die mannen thuis verteld, denk je?
- Jezus wil met dit verhaal iets duidelijk maken over Gods nieuwe wereld. De wijngaard stelt de nieuwe wereld voor, maar wie is de eigenaar van de wijngaard? En wie zijn de werkers?
- Wat zegt dit verhaal over God? En over ons?

De bouwstenen van de zondag

De arbeiders in de wijngaard

12. OM TE ZINGEN

Zing met elkaar *Familie*
(Opwekking 767).

Tip

In het verhaal staat dat de arbeiders één zilveren munt krijgen, maar om de creativiteit de ruimte te geven, mogen de kinderen zelf het aantal munten bepalen. Als in elke zak maar evenveel zit.

13. OM TE DOEN

4-6 jaar

Uitbetaald

De werkers krijgen aan het eind van de dag allemaal hetzelfde uitbetaald. In deze opdracht verdelen de kinderen geldmunten eerlijk over de geldzakjes.

Wat heb je nodig?

Per kind:

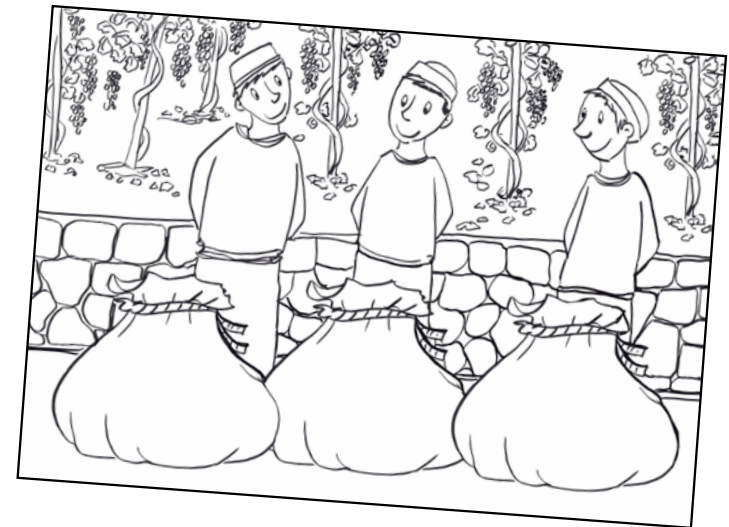
- het werkblad

En verder:

- potloden en viltstiften
- een rol aluminiumfolie of glanzend knutselpapier
- lijm

Aan de slag:

- De kinderen kleuren de kleurplaat.
- De kinderen scheuren geldmunten uit aluminiumfolie.
- De kinderen plakken in elke geldzak evenveel munten.

De bouwstenen van de zondag

De arbeiders in de wijngaard

4-8 jaar

Beeld uit

In deze opdracht beelden de kinderen elementen van het verhaal uit, waarbij de verschillende emoties van de werkers ook worden uitgebeeld. Dus zonder woorden!

Wat heb je nodig?

- muziek
- opdrachten die je kunt geven, zijn:
 - 1 Laat zien dat je zin hebt om te werken.
 - 2 Beeld uit hoe je op de markt staat te wachten op werk.
 - 3 Geef de druiven water.
 - 4 Wied onkruid en schep de grond om.
 - 5 Laat zien hoe je zweet van al het werk in de zon.
 - 6 Pluk druiven.
 - 7 Laat je verbazing zien als de mannen die het laatst gingen

werken, als eerste hun geld krijgen.

- 8 Laat zien hoe blij je bent met je geld.
- 9 Kijk jaloers als je ziet dat de anderen net zoveel krijgen als jij.
- 10 Beeld uit hoe je aan de eigenaar vertelt dat het niet eerlijk is wat hij doet.

Aan de slag:

- De kinderen krijgen de eerste opdracht.
- Als de muziek speelt, bewegen zich de kinderen door de ruimte.
- Zodra de muziek stopt, staan de kinderen stil en blijven ze vijf tellen staan in de houding van iemand die zin heeft om te werken.
- Geef een nieuwe opdracht en herhaal dit op dezelfde manier als hierboven beschreven, tot je alle opdrachten hebt gehad.

6-8 jaar

Daar pluk je de druiven van

De kinderen zoeken een weg door de doolhof en plukken onderweg de druiven. Zo verzamelen ze een aantal letters. Lukt het de kinderen om met deze letters een woord te maken?

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- het werkblad
 - een pen of een potlood

Aan de slag:

- De kinderen zoeken hun weg in de doolhof.
 - Op de druiven staan letters. Elke letter die ze tegenkomen, schrijven ze onder aan het werkblad.
 - Als ze alle letters in de goede volgorde hebben verzameld, lezen ze een woord.
 - Welk woord hebben ze gevonden?
- De oplossing luidt: *Gods nieuwe wereld.*

De bouwstenen van de zondag

De arbeiders in de wijngaard

8-12 jaar

Druiven-doodle

Wat hebben de kinderen van het verhaal onthouden?
De kinderen schrijven het goede antwoord in de druiven. Een aantal antwoorden kunnen ze in het bijbelgedeelte terugvinden. Als ze de antwoorden goed hebben ingevuld, ontdekken ze iets over God.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het puzzelblad
- een pen of een potlood

Aan de slag:

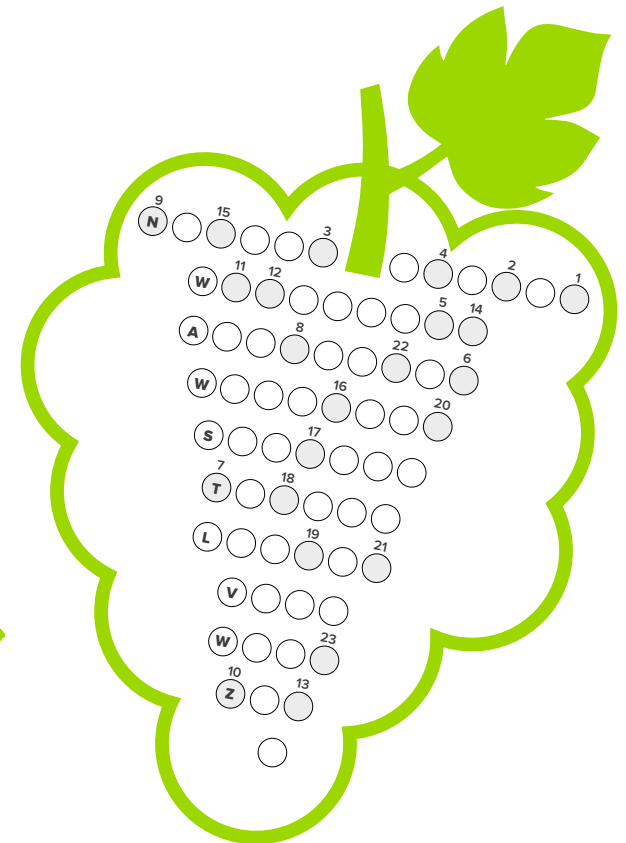
- De kinderen beantwoorden de vragen uit de puzzel.
- De letters van het goede antwoord schrijven ze in de druiven.
- Bij de donkergekleurde druiven staat een cijfer.
- De letters van de donkergekleurde druiven schrijven de kinderen bij het juiste cijfer in de oplossingsbalk.
- Welke oplossing lezen ze?
- Wat heeft de oplossing met het verhaal te maken?

Oplossing

- 1 Jezus wil ons met dit verhaal iets leren over Gods **nieuwe wereld**.
- 2 Hoe noem je een akker waar druiven groeien? **wijngaard**
- 3 De eigenaar van de wijngaard gaat op zoek naar **arbeiders**.
- 4 Als je zonder betaald werk thuis zit, dan ben je **werkloos**.
- 5 Een ander woord voor loon is **salaris**.
- 6 De middag begint als beide wijzers van de klok op het cijfer **twalf** staan.
- 7 De mannen die de hele dag gewerkt hebben zijn het **laatst** aan de beurt.
- 8 De man gaat **vijf** keer op zoek naar werkers.
- 9 Van druiven kun je **wijn** maken.
- 10 De arbeiders hebben de hele dag gewerkt in de hete **zon**.
- 11 Elke arbeider kreeg **1** munt.

Oplossing van de puzzel als geheel

De eersten zijn de laatsten.

De bouwstenen van de zondag

De arbeiders in de wijngaard

8-12 jaar

Met gelijke munt

De eigenaar geeft alle werkers dezelfde beloning, ook al heeft niet iedereen de hele dag gewerkt. Lukt het in dit proefje om het briefgeld tussen dezelfde munten uit te slaan, zonder dat de fles of de munten vallen?

Wat heb je nodig?

- een lege glazen fles met smalle hals, zonder kurk of dop, eventueel gevuld met wat zand
- zes munten van 10 eurocent
- een bankbiljet

Aan de slag:

- Zet de lege fles op tafel.
- Leg op de opening van de fles een geldbiljet. Zorg dat het biljet strak ligt en niet

slap hangt. Strijk het eventueel van tevoren.

- Leg een stapeltje van zes munten op het bankbiljet, precies boven de opening van de fles.
- Steek je wijsvinger naar voren en houd hem aan één kant van het bankbiljet.
- Sla met je wijsvinger snel en krachtig op het biljet.
- Wat gebeurt er?

Uitleg:

Als je goed en krachtig met je wijsvinger op het biljet slaat, blijven de munten op de fles liggen en valt het biljet ertussenuit. De kracht van de wijsvinger veroorzaakt weinig wrijving op het biljet, waardoor de munten op de fles blijven liggen.

WAT HEB JE NODIG?

- * EEN LEGE GLAZEN FLES MET SMALLE HALS, ZONDER KURK OF DOP, EVENTUEEL GEVULD MET WAT ZAND
- * ZES MUNTEN VAN TIEN EUROCENT * EEN BANKBIJLET

Tip

In de Samenleesbijbel op bladzijde 1576-1577 vind je nog meer ideeën.

De bouwstenen van de zondag

De arbeiders in de wijngaard

14. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij nu ook tegen elkaar:

‘De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.’

Numeri 6:24-25

COLOFON

Tekst: Nederlands Bijbelgenootschap
Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal
Hervertelling bijbelverhaal: NBG/Corien Oranje
Illustratie: NBG/Mathias Weber
Strip: NBG/Bart den Heeten
Vormgeving: Frivista
DTP: Villa Grafica

141

'Waarom zijn jullie jaloers
als ik anderen goed behandel?'

MATTEÛS 20:15

88
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

141

'Waarom zijn jullie jaloers
als ik anderen goed behandel?'

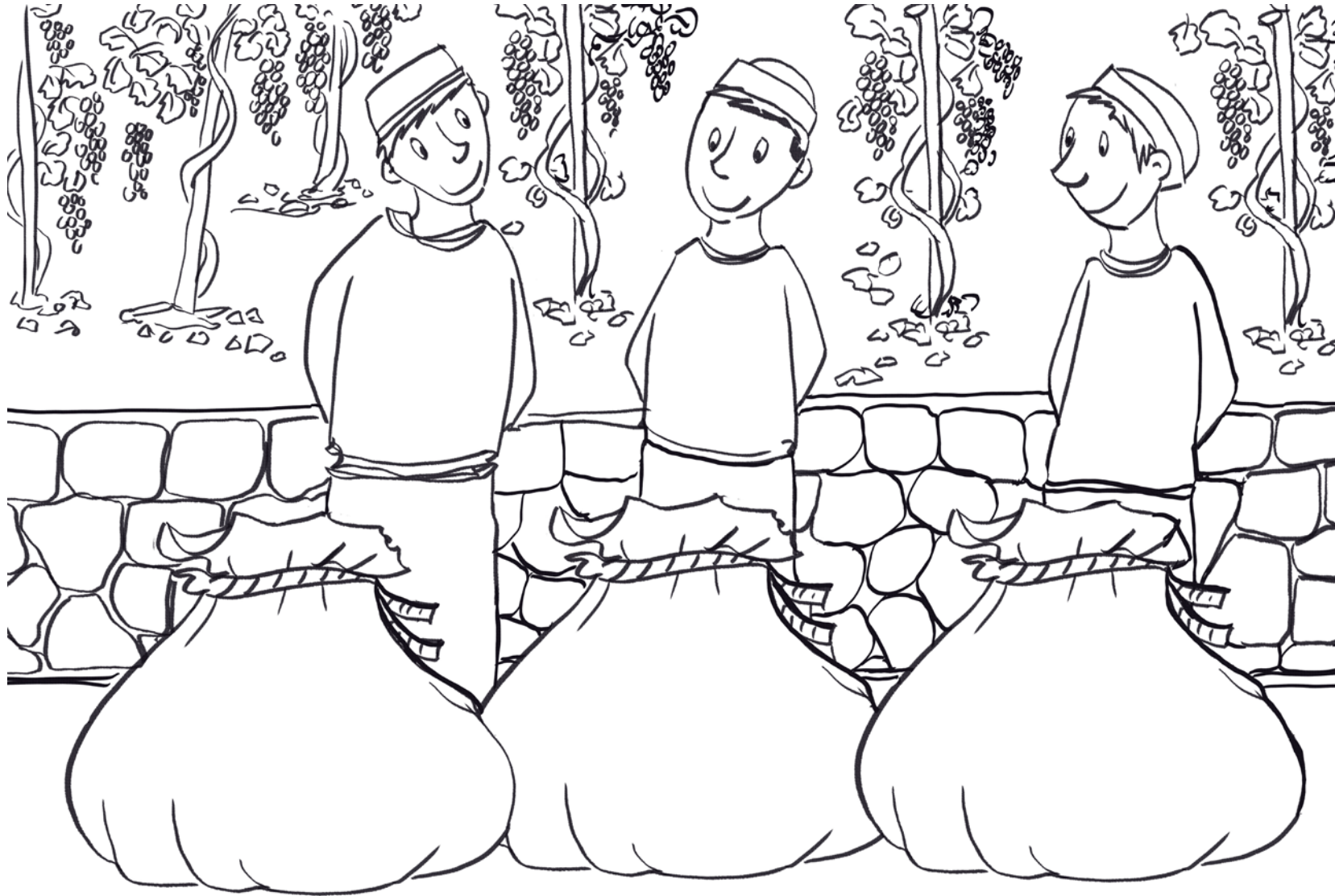
MATTEÛS 20:15

88
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

Werkblad (6-8 jaar)
De arbeiders in de wijngaard

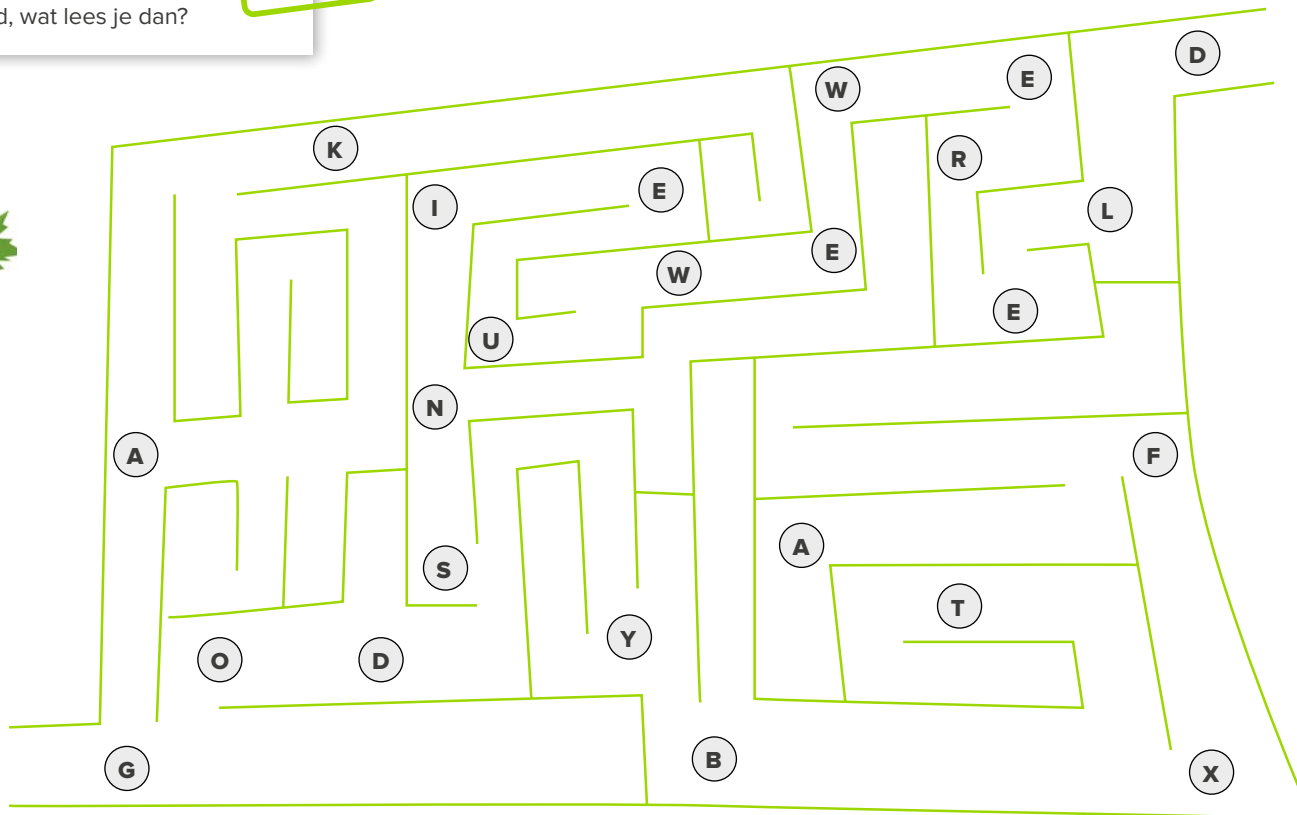

Werkblad (6-8 jaar)

De arbeiders in de wijngaard

DAAR PLUK JE DE VRUCHTEN VAN

Zoek je weg door het doolhof en pluk onderweg de druiven. Zo verzamel je een aantal letters. Als je alle letters in de goede volgorde hebt verzameld, wat lees je dan?

OPLOSSING: _____

Werkblad (8-12 jaar)

De arbeiders in de wijngaard

'Ga rustig naar huis met je geld. Ik wilde de mannen die het laatst kwamen, net zo veel geven als jullie.'

Matteüs 20:14

LOON

De eigenaar spreekt een loon af met de werkers. Als je naar de Griekse tekst van dit verhaal kijkt, lees je dat dit een denarie is. Een denarie was van zilver en woog ongeveer 2,4 gram. Voor één denarie kon je een schaap kopen, of dertig mussen, of zestien broden, of vijftien porties wijn. Voor een os moest je vijf denarie betalen en de tempelbelasting was twee denarie.

WIJNGAARD

Wijn wordt gemaakt van druiven die groeien op een wijngaard. In de Bijbel lezen we vaker over een wijngaard, want in het klimaat van Israël kun je goed wijn maken. Maar de wijngaard kan ook voor iets anders staan, bijvoorbeeld voor het volk van Israël. En God is dan vaak in die wijngaard (in Israël) aan het werk. Lees bijvoorbeeld eens Jesaja 5 en Jeremia 12. In het voorbeeld van de arbeiders in de wijngaard gebruikt Jezus dus een bekend beeld om iets duidelijk te maken over God en de mensen.

MET GELIJKE MUNT

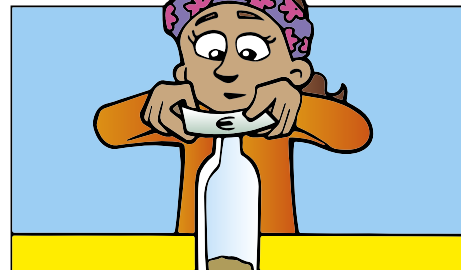
De eigenaar geeft alle werkers dezelfde beloning, ook al heeft niet iedereen de hele dag gewerkt. Lukt het je dit proefje om het briefgeld tussen dezelfde munten uit te slaan, zonder dat de fles of munten vallen?

WAT HEB JE NODIG?

- * EEN LEGE GLAZEN FLES MET SMALLE HALS, ZONDER KURK OF DOP, EVENTUEEL GEVULD MET WAT ZAND
- * ZES MUNTEN VAN TIEN EUROCENT
- * EEN BANKBIJLET

1

ZET DE LEGE FLES OP TAFEL.
LEG OP DE OPENING VAN DE FLES EEN GELDBIJLET.

! LET OP:
ZORG DAT HET BIJLET STRAK LIGT
EN NIET SLAPHANGT.

2

LEG EEN STAPELTJE VAN ZES MUNTEN OP HET BANKBIJLET,
PRECIES BOVEN DE
OPENING VAN DE FLES.

3

STEEK JE WIJSVINGER NAAR VOREN EN HOUD HEM AAN ÉÉN KANT
VAN HET BANKBIJLET. SLA MET JE WIJSVINGER SNEL EN KRACHTIG
OP HET BIJLET.

WAT
GEBEURT
ER?

Werkblad (8-12 jaar)

De arbeiders in de wijngaard

DRIUVEN-DOODLE

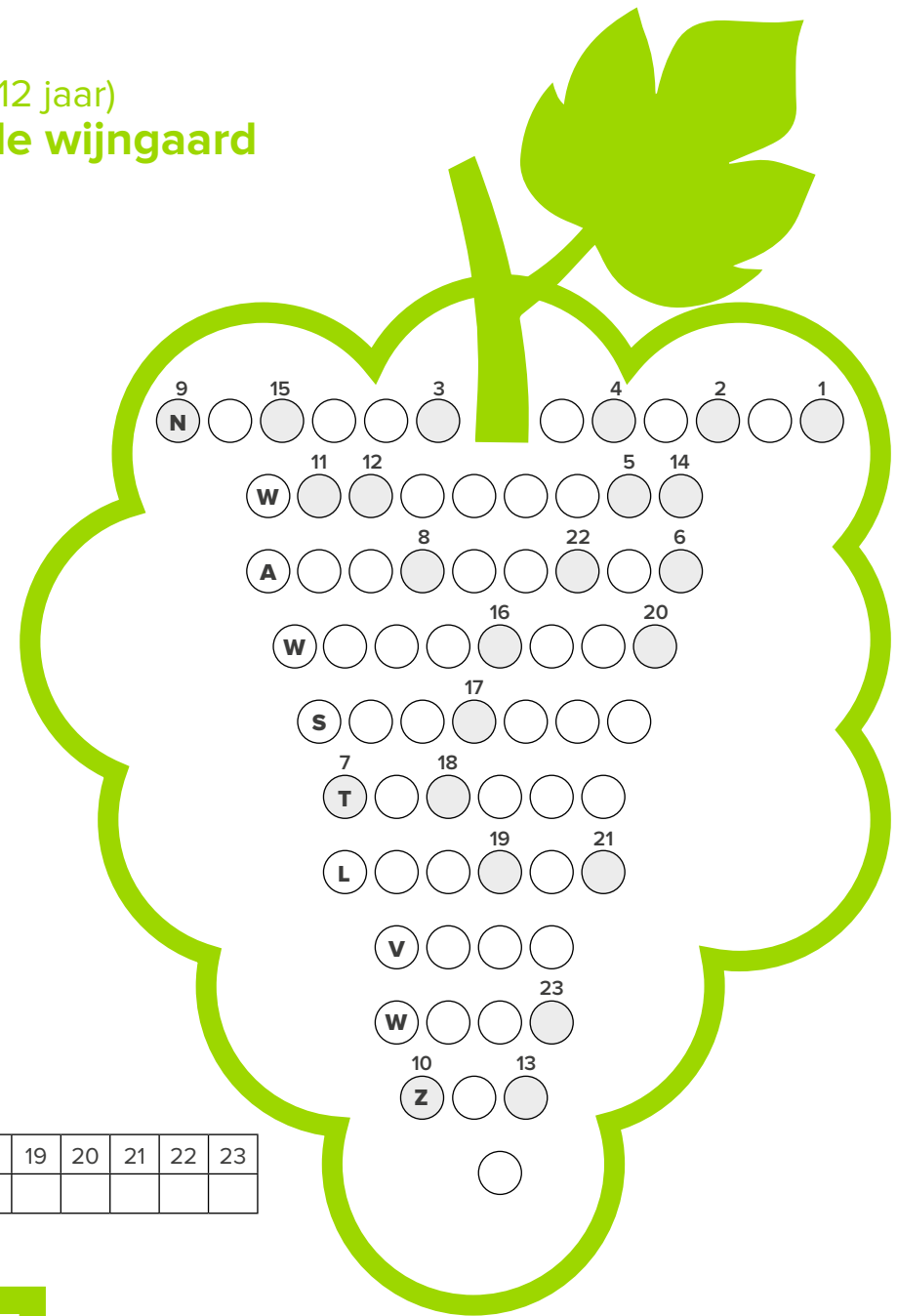
Beantwoord de vragen en vul de letters van de antwoorden in de druiven van de druiventros. De eerste letter van elk antwoord is alvast gegeven.

Vul de letters van de donkergekleurde druiven bij het juiste cijfer in de oplossingsbalk. Wat lees je nu?

Vragen:

- 1 Jezus wil ons met dit verhaal iets leren over Gods ... ?
- 2 Hoe noem je een akker waar druiven groeien?
- 3 De eigenaar van de wijngaard gaat op zoek naar ...?
- 4 Als je zonder betaald werk thuis zit, dan ben je...?
- 5 Wat is een ander woord voor loon?
- 6 De middag begint als beide wijzers van de klok op welk cijfer staan?
- 7 De mannen die de hele dag gewerkt hebben zijn het ... aan de beurt.
- 8 Hoeveel keer gaat de man op zoek naar werkers?
- 9 Welke drank kun je van druiven maken?
- 10 De arbeiders hebben de hele dag gewerkt in de hete ... ?
- 11 Hoeveel munten kreeg elke arbeider? (Schrijf je antwoord als cijfer op.)

OPLOSSING:

Cijfer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Letter																							